

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 15 јануари 2021 година, врз основа на примена жалба од Елена Даскалова, ја донесе следната:

ОДЛУКА

ЖАЛБАТА СЕ ОТФРЛА КАКО НЕОСНОВАНА

Порталот „Слободен печат“, со текстот насловен „Ако сте возач дознајте колку чашки алкохол смеете да испиете за најлудата ноќ“, не ги прекршил етичките и професионални стандарди.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 19 декември 2020 година, Елена Даскалова поднесе жалба за текстот со наслов „Ако сте возач дознајте колку чашки алкохол смеете да испиете за најлудата ноќ“, објавен на 17 декември 2020 година, на порталот „Слободен печат“ (www.slobodenpecat.mk).

Во жалбата се наведува дека оспорениот текст содржи неточно и нефер известување, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето, мешање на факти и мислење, вест и коментар и незаштитена малолетна публика.

Дополнително, жалителката истакнува дека со конкретниот текст и формулацијата на насловот читателот добива впечаток дека со одредено количество испиен алкохол не се доведува себе си и другите патници во опасност. Воедно, жалителката посочува дека ваквиот текст може да влијае негативно врз публиката од секоја возраст, особено врз возачите-почетници и младите лица, бидејќи како што потенцира, индивидуалната толеранција на алкохол е различна кај секого.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со порталот „Слободен печат“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби со мнозинство гласови утврди дека жалбата е **НЕОСНОВАНА** и дека нема прекршување на Кодексот на новинарите на Македонија.

Комисијата не најде доволно елементи за да утврди дека е нарушен Кодексот, иако од аспект на обработката на содржината смета дека медиумот можел и е пожелно да искористел дополнителни извори на информации и научни сознанија, со цел уште попрецизно да ја разработи темата.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 15 јануари 2021 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата, најнапред, заклучи дека оспорениот текст произлегува од јавниот интерес и е, пред сè, од информативен карактер. Користејќи одредени извори, авторот пренесува детали и бројки за тоа колкаво количество алкохол може да се конзумира додека се управува моторно возило, а без притоа да се надмине дозволената граница и да се прекрши законот. Комисијата заведе став дека на содржината можело да и' се пристапи поинаку, со дополнителна обработка, но не најде доволно елементи за да констатира прекршување на Кодексот на новинарите. Новинарот користи два извора на информации. Наведува совети на лекари од Клиниката за токсикологија и став од Министерството за внатрешни работи на предметната тема. Со тоа медиумот го испочитувал основното новинарското правило да обезбеди најмалку два меѓусебно неповрзани извора:

„Лекарите велат дека една чаша пиво или вино кога ќе се испијат при евентуална контрола на сообраќајната полиција ќе покажат дека нивото на алкохол во крвта ви е од 0.2 до 0.4 промили, односно под законскиот максимум од 0.5 промили кога полицијата може да ве казни и да ве отстрани од сообраќајот.“

„Од полицијата за „Слободен печат“ велат дека во следниот период ќе бидат зголемени сообраќајните контроли се со цел навремено откривање на возачи кои евентуално управуваат возило и под дејство на алкохол.“

Иако Комисијата со мнозинство гласови одлучи дека нема прекршување на професионалните и етички стандарди, сепак, имаше забелешкиво однос на насловите неколку реченици од текстот, кои што оставаат простор за различно толкување во јавноста. Оттука, авторот на текстот морал да опфати повеќе значајни аспекти на темата, јасно да ги разграничи фактите, наместо да генерализира, како, на пример:

„една чашка виски, рум, шток, водка или друг вид на алкохол од жестоките напитки при контрола ќе покаже 0.4 промили во крвта“.

Комисијата смета дека вака изнесените податоци можат да предизвикаат несоодветно разбирање и ризик од манипулација на јавноста.

Комисијата, на крајот, оцени и дека авторот требало да одвои простор во текстот за да се апелира дека, и покрај сè, е препорачливо воопшто да не се конзумира алкохол додека се вози. Со тоа медиумот ќе дадел позитивен пример во однос на известувањето за такви теми.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердџан Ахмет.

Се обврзува порталот „Слободен печат“ (www.slobodenpecat.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

